

Konu: Ders Anlatımı Hakkında – Muhasebe Uygulamaları

Kime: Ali AKAYTAY

Gönderen: Öğrenci

Sayın Ali Hocam,

(...)

İlgili konu hakkında bu metni yazıp yazmamak arasında epey düşündüm lâkin nihayetinde yazmaya karar kıldım zira sadece bu yıl değil, diğer yıllarda da sizden ders alacağım ve en azından dersin işlenişi hakkında dürüst bir eleştiriye objektif bir biçimde değerlendireceğinizi düşünüyorum.

İlkin, üçüncü haftadan beri 1 ders hâricinde bilgisayarınızı tahtaya yansıtarak yoklama alıyorsunuz. Tahtada bütün sınıfın kimlik numarası ve kimilerinin geçmişteki fotoğrafları gözükmemekte. Kişilerin rızası olmadan bu bilgileri göstermenizin doğru olmadığını düşünüyorum. Çeşitli sebepler itibariyle geçmişteki hâlini sınıfa göstermek istemeyen kişiler olabilir veyahut kimlik numarasının alenen herkes tarafından görülmesini istemeyen kişiler de olabilir. Şahsen ben ikincisini istemiyorum.

İkincisi, ders esnasında derse katılmamamızdan yeri geldiğinde yakınıyor ve bunu latifeli bir şekilde dile getiriyorsunuz. Sizin dersiniz hâricinde diğer derslerde birçok kişi derse katılıyor zira -istisnalar olsa bile- diğer derslerimiz anlatış şekli itibariyle canlı, istekli ve bize bir şeyler öğretmeye hevesli bir anlatımda. Ders anlatırken sıradan bir konu üzerine sohbet eder gibi anlatıyorsunuz, anlattığınız kısmın not alınıp alınmayacağını anlayamıyoruz. Not almaya çalışsak bir başka konuya giriyorsunuz ve bu sefer not alınacak kısmın bağlamı ortadan kalkıyor. Dersinizde not tutmak gerçekten epey zor. Dersin çoğunu PDF üzerinden anlatıyorsunuz. Yeri geldiğinde birçok kez şerh düşseniz ve kendiniz anlatsanız dahî sohbet eder gibi bir üslupla anlattığınız için, bağlamdan çoğu zaman koptuğu için ve etkili iletişim unsurlarını barındırmadığı için anlamakta epey zorluk çekiyoruz. Dersten çıktığımızda derse ilk girdiğimize kıyasen pek bir şey öğrenmiyoruz. Anlayabilmek için PDF'den kendimizin okumalar yapması gerekiyor ve notlarımızı da o PDF'ye binaen almamız gerekiyor. Bu durum dersin bize katması gereken değeri ortadan kaldırdığını düşünüyorum. Bu durum belki bizden -ya da daha doğrusu benden- kaynaklı olsa gerek diyebilirsiniz, lâkin bir önceki dönemle beraber takip eden bu dönemde hiçbir ders böylesine verimsiz

geçmedi. İlminize herhangi bir lafım yok -ki haddim dahî değildir- lâkin bu durumların sizin dersinize girmemizi umutsuz, motivasyonsuz ve isteksiz bir hâle getirdiğini düşünüyorum.

Diğer sınıf arkadaşlarımı beni desteklemeye davet etmek istemem lâkin bu düşüncelere sahip olan tek kişinin kendim olduğunu düşünmüyorum, aynı şekilde sınıfın da benzer düşünceleri olduğu kanaatindeyim.

Bu cümlelerim sonrasında bana karşı düşüncelerinizin epey olumsuz yönde gelişebileceğini, size karşı saygısızca, hadsizce davrandığımı düşünme ihtimalinizin olabileceğini biliyorum lâkin en azından dersin bizim açımızdan neden verimsiz geçtiğini, dersinize katılımın neden epey minimal düzeyde olduğunu bir öğrencinizin gözünden görmenizin değerli olabileceğini ve belki dikkate değer olabileceğini düşünmekteyim.

Kime: Öğrenci

Gönderen: Ali AKAYTAY

Sayın Öğrencim,

Öncelikle dürüst ve açık bir şekilde düşüncelerini paylaştığın için teşekkür ederim. Geri bildirim, dersin işleyişi hakkında bana değerli bilgiler sunmakta ve bunları dikkate alarak kendimi geliştirmek için fırsat sağlamaktadır.

Dersin işlenişi ve ortamın daha verimli hâle gelmesi için belirttiğin endişeleri dikkatle inceledim. Bilgisayarımı tahtada yansıtarak yoklama alma konusu ve kişisel bilgilerin gizliliğiyle ilgili görüşlerini anlıyorum. Yoklamayı işaretlerken yanlışlık yapmam halinde ilgili öğrencinin tepki vermesi için böyle bir yöntem uyguladım, ancak haklısın; bu konuda daha dikkatli olacağım. Her öğrencinin gizliliği ve mahremiyeti benim için son derece önemlidir ve bu konuda daha özenli davranacağım.

(...)

Anlatış şeklimle ilgili olarak "cansız, isteksiz ve öğretme hevesi taşıyor" olduğum yönündeki yorumuna gelirse, bu konuyu daha ayrıntılı açmanı rica ediyorum. Çünkü ben, derslerimi canlı ve öğretme isteğiyle anlatmaya gayret gösterdiğimi düşünüyorum. Ders sonrası yaşadığım boğaz ağrıları dahi, derslere olan bu isteğimi ve canlı anlatım tarzımı destekler nitelikte bir gösterge. Bu

noktada, derslerde nelerin eksik olduğunu düşündüğünü daha somut belirtmen benim için çok kıymetli olacaktır.

Bugüne kadar işlediğimiz konuları sırasıyla gözden geçirecek olursak:

İlk hafta, muhasebe kavramının ne olduğu, YBS ile ilişkisi ve meslek olarak muhasebe üzerine bir giriş yaptık. Bu haftada muhasebeyi tanım olarak yazdırdım ve her bir unsuru üzerinden uzun uzun konuştum. Her bir bölümde, muhasebenin temel mantığını sizlere yerleştirmeye çalışırken, öğrencilerin fikrini almayı da ihmal etmedim. Bu sayede, herkesin muhasebeyi daha iyi kavrayabilmesini ve anlamlandırabilmesini hedefledim. Sonrasında, muhasebenin temel denklemi olan "aktif = pasif + öz kaynak" denkleğini anlatmaya başladım. Bu denklemin nasıl korunduğu ve mali olayların bu denklemi nasıl etkilediği üzerine bir örnek olayla ilerledik. Örnek olarak, kitaptan bir vaka çalışması üzerinden bunu anlatmaya çalıştım. Bu noktada amacım, konunun soyut bir kavram olmasından öte, gerçek bir anlam ifade etmesini sağlamaktı. Sonraki aşamada, gerçek hayattan şirketlere ait bilanço ve gelir tablolarını inceledik ve burada bilanço eşitliğini nasıl gösterdiğimizi uygulamalı olarak pekiştirmeye çalıştık. Bu konuyu işlerken, öğrencilerin aktif katılımını sağlamak amacıyla sık sık sorular sordum ve canlı bir şekilde anlatmaya çalıştım. Bu süreçte, canlılık ve istekle ders işlediğimi düşünüyorum. Ancak bu anlatım tarzımın nasıl bir izlenim bıraktığı konusunda daha net bir geri bildirim verirsen, yanlış anlaşılmanın önüne geçebilirim.

İkinci hafta, muhasebenin en önemli kavramlarından biri olan "hesap" konusuna girdik. Hesabın ne olduğu, hesaplara ilgili terimler, hesap türleri, hesapların işleyiş kuralları ve muhasebe defterlerinin nasıl çalıştığı üzerine gerçek hayat senaryoları kullanarak örnekler verdim. Bu konuyu işlerken yine amacım, öğrencilerin muhasebe defterlerinin mantığını daha iyi kavrayarak, gerçek bir bağlamda ne işe yaradığını anlamalarıydı. Bunu da somut örneklerle anlatmaya gayret ettim. O haftalar sırasında konuyu çok isteksiz, cansız veya öğretme hevesim yokmuş gibi işlediğimi düşünmüyorum; fakat hangi noktada böyle bir izlenim oluştuğunu daha ayrıntılı anlattıysan, bu konuda kendimi daha iyi gözden geçirebilirim.

Son hafta ise muhasebenin daha uygulamalı konularına geçtik. Hazır değerler, menkul kıymetler, ticari alacaklar ve stoklara ilişkin mali olayların muhasebe kayıtlarını nasıl yapmamız gerektiğini, KDV'nin çalışma mantığını, KDV dahil ve hariç hesaplamalarının nasıl yapıldığını, ayrıca dönem sonlarında yapılması gereken KDV mahsubunun mantığını açıklamaya çalıştım. Bu konular oldukça teknik ve detaylı olmakla birlikte, öğrencilerin anlamasını kolaylaştıracak

örnekler vererek, KDV'nin işleyişine dair sorularla derse katılımı sağladım. Bu noktada da yine dersin akışını canlı ve öğretme isteğiyle yönlendirdiğimi düşünüyorum. Konuyu işlerken kendimi verimli bir şekilde ifade etmeye çalıştım, ancak bu konuda da neyi farklı yapabileceğimi ya da neyin daha anlaşılır olabileceğini belirtirsen sevinirim.

Ders anlatımımın sohbet tarzında olduğunu belirttin. Bu konuda alternatif önerin nedir? Daha resmi bir dil mi kullanmamı istersin? Üniversite ortamında, öğrencilerle daha samimi bir iletişim kurarak konuları somut örneklerle açıklamanın daha verimli olacağına uzun yıllara dayanan akademisyenlik tecrübesiyle birlikte inanıyorum. Sayfalarca not tutmak yerine, kitaplar üzerinden başlıkları takip etmek ve derse aktif katılım sağlamak daha etkili olabilir. Bağlamdan kopma tabiriyle neyi kastettiğini de netleştirmeni rica ederim, somut bir örnek verebilirsen, belki daha iyi anlayabilirim.

Etkili iletişim unsurlarına riayet etmediğimi ifade etmişsin, ancak burada neyi eksik bulduğunu daha ayrıntılı anlatabilirsen çok sevinirim. Örneğin, ses tonumda ya da jest ve mimiklerimde bir sorun olduğunu düşündüğün bir nokta varsa, ya da sorun her ne ise bunu açıkça belirtmen bana daha sağlıklı bir değerlendirme yapma fırsatı verir.

Okumaların gerektiği doğru, ancak bu sadece muhasebe dersi için değil, tüm dersler için geçerli bir durum. Derslerde yüzde yüz öğrenme beklemek elbette mümkün değil. Ancak, dersin sonunda öğrendiklerini pekiştirmek için yapılan okumaların, dersin bize katması gereken değerleri daha iyi anlamamızı sağlar.

Diğer sınıf arkadaşlarının benzer eleştirilerde bulunuyorsa, bunları yüz yüze veya yazılı olarak paylaşmaları oldukça değerli olacaktır. Eleştirilerini somut bir şekilde dile getirebilirlerse, neyin yanlış gittiğini ve nasıl düzeltilebileceğini daha iyi anlayabilirim. Eleştirilerine her zaman açığım; bu sadece ben değil, bölümdeki tüm öğretim üyeleri için geçerlidir.

Son olarak, yazdıklarının kesinlikle saygısızlık olarak algılanmadığını belirtmek isterim. Aksine, öğrencilerimin böyle açık ve net geri bildirimlerde bulunması, öğretim sürecimi gözden geçirmeme yardımcı olur ve daha sağlıklı bir iletişim sağlar. Hem senin hem de diğer öğrencilerimin düşüncelerine değer veriyorum.

Geri bildirim için tekrar teşekkür eder, başarılarının devamını dilerim.

Kime: Ali AKAYTAY

Gönderen: Öğrenci

Sayın Ali Hocam,

Öncelikle hem verdiğiniz yanıt için hem de anlayışınız ve değerlendirmeniz için teşekkür ederim. Bunun benim için anlamı büyük.

İlgili mailde anlattıklarım gerçekten de biraz yüzeysel kalmış ve kullandığım bazı kelimeler de gerçeği tam olarak yansıtmıyor. O yüzden daha detaylı açıklamaya çalışacağım elimden geldiğince.

Daha net olmam gerekirse aslında orada tamamıyla "cansız, isteksiz ve öğretme hevesi taşıyor" demek istemedim, "diğer öğretmenlerde -istisnalar olsa bile- kıyasladığımızda öyle" demek istemiştim. Başka öğretmenlerle alenen kıyaslayan o cümleyi yanlış anlaşılmalara sebebiyet verebileceği için ve sanki saldırı amacıyla yazıyormuşum bir imaj bırakabileceği için uygun olmadığını düşünüp kaldırmış ve ilgili cümleyi elimden geldiğince yumuşatmaya çalışmışım. Ders anlatımınızı eleştirebilmek için en azından daha iyi denilebilecek bir anlatımı tecrübe etmemiz gerektiği için, o cümleyi kaldırmak yerine elimden geldiğince yumuşatmayı seçtim.

Sohbet eder gibi anlatıyorsunuz cümlesi ile demek istediğim vurgulamaya ve tonlamaya dikkat etmeden, günlük hayattaki sıradan bir konuşmaymış gibi cansız bir anlatım yapıyorsunuz idi. Yoksa elbette samimi bir şekilde anlatmanız tamamıyla resmî bir dille anlatmanıza kıyasen daha tercih edilesi ve daha iyi. Sohbet eder gibi anlatıyorsunuz demek yerine monoton, enerjisiz bir tarzda anlatıyorsunuz demek daha iyi olur sanırım. Etkili iletişim eksikliğinden ve sohbet eder gibi anlatıyorsunuz demek ile kastetmeye çalıştığım aslında bunlardı ve bunlara ilaveten sesinizin biraz kısık geldiğini de söylemek isterim.

Bağlam konusuna da değinecek olursam, orada bağlam kelimesini kullanmak muhtemelen uygun değildi. Oradan kastım ise, konuyu anlatırken söylediğiniz bir cümlenin önemli olduğunu düşünüp not almaya çalışmam ancak ben daha not bile alamadan bir başka cümleye geçmeniz idi. Orasını aslında not tutmanın zor olması bağlamında söylemeye çalışmışım.

Konu ile alakalı sevdiğim güzel bir anekdotu paylaşmak isterim: Platon bir gün okulda uzunca bir konuşma yaparken Antisthenes ona "Konuşmacı dinleyicinin değil, dinleyici konuşmacının ölçüsüdür." der.

Tabii, Antisthenes'e tam olarak katılmıyorum aslında. Dinleyici (öğrenci) çoğu zaman konuşmacının (öğretmen) ölçüsü olsa bile, dinleyicinin isteği yoksa konuşmacı ne yaparsa yapsın çoğu zaman onda istek uyandıramaz. Yani aslında tek taraflı ilerleyen bir durum değil bu, bizim de derse karşı en azından ilgili olmaya çaba göstermemiz gerekiyor. Dersinize zaten meraksız bir şekilde gelirsek en iyi şekilde anlatsanız bile ilgimizi çekmeyeceği için dersten yine karşılıklı olarak verim alamayız. O yüzden dinleyici konuşmacının ölçüsü olduğu gibi, konuşmacı da dinleyicinin ölçüsüdür bir bakımdan. Derse katılmaya istekli olmayan bir sınıf gördüğünüzde sizin de ders anlatma hevesiniz minimal düzeyde olacağı gibi dersi anlatma tarzı monoton olan bir öğretmen görünce sınıfın da dersi dinleme hevesi ve isteği minimal düzeyde oluyor.

Ders içeriği hakkındaysa, teorik olan kısımları bir şekilde PDF ile çalışıp öğrenebiliriz (ayriyeten tüm dersler için okumalar yapmamız gerektiğini söylemenize kesinlikle katılıyorum). Ancak pratiğe dökülerek uygulanması gereken teknik ve detaylı konuların üzerinde daha detaylı durulması gerektiği kanaatindeyim. Burada dinleyici ile alakalı bir durum da olabilir tabii, ilgili derste özellikle hem oruçlu olduğum için hem de kendime sürekli dersin epey monoton geçtiğine yönelik serzenişlerde bulunduğum için dikkatimi pek verememiştim, o yüzden ilgili dersi anlamakta epey zorlandım. Belki de siz gayet iyi anlattınız lâkin ben anlayamadım bu sebeplerden dolayı. Bu durumda aslında söylemem gereken anlayamadığım kısmı dile getirmem ve tekrar anlatmanızı rica etmem olabilirdi. İlaveten dersin işlenişi konusunda, dersin bitişine az bir zaman kala tıpkı sınavda sorduğunuz KDV ile alakalı test soruları gibi birkaç soru çözenin hem derse katılım açısından olumlu fayda sağlayacağını hem de dersi anlayıp anlamadığımız konusunda bize de size de faydalı geri dönüşü olacağını düşünüyorum.

Bazı arkadaşlarımda gözlemlediğim kadarıyla size karşı bir çekince var ve soru sormaya bile çekiniyorlar. Soru sormaya bile çekinen arkadaşların dersin anlatımı ile ilgili düşündükleri sorunları size alenen söylemesi pek mümkün gözüküyor. Bana cevap verdiğiniz mailde dile getirdiğiniz *"Son olarak, yazdıklarının kesinlikle saygısızlık olarak algılanmadığını belirtmek isterim. Aksine, öğrencilerimin böyle açık ve net geri bildirimlerde bulunması, öğretim sürecimi gözden geçirmeme yardımcı olur ve daha sağlıklı bir iletişim sağlar."* cümlesini

ders esnasında sınıfa söylemenizin onları biraz da olsa rahatlatacağını ve tam olarak emin olamasam da soru sormaya karşı daha istekli bir hâle getirebileceğini düşünüyorum.

Son olarak, eğer siz de izin verirseniz bundan önceki mailimi ve sizin verdiğiniz cevabı bir arkadaşımınla paylaşmak istiyorum. Paylaşmak istememin gerekçesi ise onun da ders anlatımından şikâyetçi olması ve sizin neyin daha iyi yapılabilir olduğuna yönelik açıklama isteğinize ve beklentinize o arkadaşımı da davet etmek.

Kime: Öğrenci

Gönderen: Ali AKAYTAY

Sevgili Öğrencim,

Öncelikle belirtmek isterim ki, üniversite hayatı önceki öğrenim kademelerinden bazı yönleriyle farklılık gösterir ve bu farklılara uyum sağlamak başlangıçta biraz zaman alabilir. Bu bağlamda birkaç noktaya dikkat çekmek istiyorum:

Üniversite, bilgi aktarımından ziyade, bilgiye ulaşma yollarının öğretildiği bir yerdir. Ortaöğretimde öğretmenler daha çok bilgiyi doğrudan aktarır, ancak üniversitede öğretim üyesinin görevi öğrenciyi doğru kaynaklara yönlendirmek, kritik düşünme becerisini geliştirmek ve öğrenmeye rehberlik etmektir. Bilgiyi size doğrudan “yüklemek” mümkün değildir; bu süreci birlikte yürütmemiz, sizin de aktif rol almanız gereklidir.

Teorik ve uygulamalı dersler arasında işleyiş farkları olabilir. Teorik derslerde temel kavramlar verilirken, uygulamalı derslerde sizin de deneme-yanılma yoluyla öğrenmeye aktif katılımınız beklenir. Pratik konuların tekrar edilmesi ve pekiştirilmesi için sizin de bireysel çabanız büyük önem taşır.

Her hocanın kendine ait bir anlatım tarzı vardır. Bu farklılıklar, öğrenme sürecinizde çeşitlilik sağlar. Bazı hocalar daha dinamik anlatabilirken, bazıları daha sakin ve durağan bir anlatıma sahip olabilir. Üniversite eğitiminin önemli parçalarından biri de bu çeşitlilik karşısında esnek olabilmek ve uyum sağlamaktır.

Ders sırasında “önemli cümleyi not alamadan geçilmesi” gibi durumların yaşanması elbette mümkün. Ancak burada aktif dinleme, önemli yerlerde hocadan

tekrar isteme, ders sonrası not paylaşımı gibi çözümler üretilebilir. Bu anlamda iletişim kanallarının açık olması ve sınıf içi katılım oldukça değerlidir.

Platon ve Antisthenes'ten verdiğiniz örnek güzel. Gerçekten de öğretim süreci sadece öğretim elemanına değil, öğrenciye de sorumluluk yükler. Ben kendi adıma bu sorumluluğun farkında olarak süreci yürütmeye çalışıyorum, ancak sizin de belirttiğiniz gibi, öğrencinin ilgi ve isteği de sürecin verimliliğini büyük oranda etkiliyor.

Bazı öğrencilerin soru sormaktan çekinmesi beni üzdü. Oysa ki tüm bölüm hocalarımız gibi ben de derslerde rahat ve açık bir iletişim ortamı sunduğumu düşünüyordum. Bu konuyu derste tekrar dile getirmek, soru sorma konusunda öğrencileri daha cesaretlendirebilir.

Elbette önceki yazışmamızı arkadaşınla hatta dilediğin bir ortamda paylaşmada benim açımdan bir sakınca yok. Tüm öğrencilerimin düşüncelerini duymak ve kendimi geliştirmek için bir fırsat olarak görmekteyim.

(...)

Bizler de her dönem öğrencilerimizden öğreniyor ve kendimizi geliştirmeye çalışıyoruz. Sizlerin düşüncelerini kırıncı bir eleştiri olarak değil, birlikte daha iyi bir öğrenme ortamı kurma çabası olarak görüyorum. Bu iletişim dili ve niyetle devam ettiğimiz sürece hem sizler için hem de benim için verimli bir dönem olacağına inanıyorum.

İyi çalışmalar dilerim.